

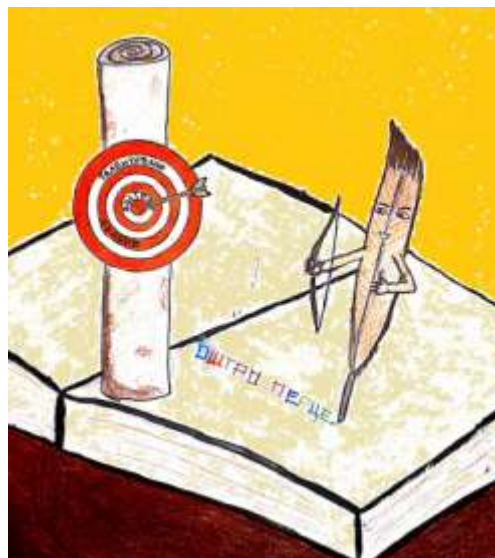
Оштро Перце 2016/2017

Слађана Галушка
ОШ „Свети Сава“ Београд

Анђелка Танчић
ОШ „Светозар Марковић“ Београд

Пројекат Друштва школских библиотекара Србије *Оштро Перце* организује се за ученике основних и средњих школа, а циљ је побољшање читалачке културе и развијање информационе и медијске писмености ученика.

Пројекат подстиче сарадњу међу ученицима, библиотекарима и наставницима, као и међу школама, а има и такмичарски карактер. У реализацији учествују библиотекари и наставници разредне и предметне наставе. Сарадници пројекта су издавачке куће „Одисеја“ и „Креативни центар“ и „Прополис букс“.

Оштро Перце 2016/2017. има два дела:

1. Смотра дечијег литерарног и ликовног стваралаштва - такмичарски и ревијални део у оквиру пројекта Оштро Перце,

2. Оштро Перце и писмености за 21. век - израда приручника за ученике, наставнике и библиотекарe у вези са информационом и медијском писменошћу.

Програм - Књижевна дела

Током пројекта ученици од првог до шестог разреда читају бајке предвиђене Програмом за српски језик.

Ученици основне и средње школе читају и следећа књижевна дела:

Основна школа

1. и 2. разред

„Лота прави лом“, Астрид Линдгрен или „Јован са планине галебова“, Јенс Албум, ИК „Одисеја“

„Пешчани вук“, Оса Линд, ИК „Креативни центар“

„Хераклових дванаест подвига“, Дион Хемил, ИК „Прополис букс“

3. и 4. разред

„Зарачана учионица“, Ивона Бжезинова ИК „Одисеја“

„Риба риби гризе реп“, Јасминка Петровић, ИК „Креативни центар“

„Рузмарина и новогодишња чаролија“, Сирка Кнутила, ИК „Прополис букс“

5. и 6. разред

„Роња, разбојничка кћи“ Астрид Линдгрен, ИК „Одисеја“

„Ово је најстрашнији дан у мом животу“, Јасминка Петровић, ИК „Креативни центар“

Митови Мина Миланија („Прича о Орфеју и Еуридики“, Прича о Одисеју и Аргу“, или „Прича о Дедалу и Икару“), ИК „Прополис букс“

7. и 8. разред

„Лето кад сам научила да летим“, Јасминка Петровић, ИК „Креативни центар“

„Књига случајности“ Оса Линд, ИК „Креативни центар“

„Времпловци“, Штефан Гемел, ИК „Прополис букс“

Средња школа

„Лето кад сам научила да летим“, Јасминка Петровић, ИК „Креативни центар“

„Путовање кроз ноћ“, Роди Дојл, ИК „Одисеја“

„Чаролија времена - Златни мост“, Ева Фелер, ИК „Прополис букс“

Оштро Перце - Смотра дечијег литерарног и ликовног стваралаштва

Циљеви:

- побољшање и развијање читалачке, информационе и медијске писмености ученика;
- афирмација постигнућа ученика у области литерарног и ликовног стваралаштва и подизање квалитета образовања.

Задаци за ученике у такмичарском делу:

1. Приказ књижевног дела
2. Плакат или насловна страна за прочитано књижевно дело
3. Трејлер за прочитано књижевно дело (групни рад)
4. Оригинални текст бајке и илустрација.

Радови за смотру се шаљу у електронском облику: текст као ворд документ, ликовни рад у ПДФ формату, за трејлер се шаље линк.

Начин припремања ученика и наставника за такмичење и смотру

Ученици и наставници користе читанке и књиге у којима су текстови за које ученици пишу приказ, раде плакат/насловну страну и трејлер.

Ученици и наставници користе и наставни материјал из пројекта „Оштро Перце“ током припрема ученика за израду литерарних и ликовних радова.

Пропозиције такмичења и смотре

Школе које желе да учествују у такмичењу и смотри пријављују се до 1. октобра текуће школске године на адресу ostroperce@superucenje.org.rs.

Један ученик може учествовати на такмичењу или смотри са једним или више радова.

Реализација програма

Школски ниво

Школском такмичењу треба посветити посебну пажњу. У тај ниво треба укључити што више ученика и кроз заједничке активности/часове библиотекара и наставника подстицати ученике на читање књижевних дела, разговор о прочитаним текстовима и критичко промишљање о њима. Ученике треба подстицати на коришћење наставног материјала у електронској или штампаној форми, који ће им помоћи у изради задатака. Такође, важно је подстицати ученике и на сарадњу у изради трејлера.

Школска комисија бира један најбољи рад за сваки разред у свакој категорији по разредима, а изабрани радови конкуришу за републички/међушколски ниво. Резултати школског нивоа су јавни, а школа има писмену сагласност родитеља/старатеља такмичара и објављују се на школском сајту, сајту Супер учење и фејсбук страни [Оштро Перце](#). Школа шаље најбоље, тј. награђене радове, Организатору на Републичку смотру у електронској форми.

Школска смотра се састоји из два дела:

- изложба дечијих радова;
- програм доделе признања (похвалница и захвалница) првонаграђеним такмичарима.

Републички/међушколски ниво

Током такмичарског и ревијалног дела Смотре организатор формира стручни жири за процену дечјих радова. Ревијални део Смотре дечијег литерарног и ликовног стваралаштва – „Оштро Перце 2016/2017.“ се састоји из два дела:

- изложба дечијих радова;
- свечани програм доделе награда и признања првонаграђеним такмичарима.

Вредновање резултата

Вредновање резултата и рангирање ученика на такмичењу и Смотри обавља комисија коју образује организатор. Комисију на школском нивоу чине најмање три члана, међу којима могу бити наставници разредне наставе, наставници српског језика, ликовне културе и информатике и рачунарства и школски библиотекари.

Комисију (стручни жири) на републичком/међушколском нивоу од најмање три члана чине представници организатора.

Критеријуме за вредновање радова одређује организатор и прослеђује члановима комисије.

Награде

У свакој категорији, разреду, додељује се једна награда за сваки од задатака, на школском и међушколском нивоу.

На школском нивоу школа награђује ученике и похвалницама и захвалницама.

На међушколском организатор награђује ученике који су освојили прво место у свим такмичарским и узрасним категоријама дипломом и књигом.

Начин представљања радова - Промоција рада ученика и рада школе

Школе обједињују своје активности промоцијом најбољих ученичких радова на сајту Друштва школских библиотекара Србије и веб страни Супер учење где се, уз писмену сагласност аутора, објављују најуспешнији ученички радови сваке школе учеснице.

Календар догађаја у оквиру такмичења и смотре

Школски ниво - март 2017.

Републички/међушколски ниво - април 2017.

Пријављивање школа – до 1.10.2016.

Школска смотра

- достављање радова за школски ниво – 24.2.2017.
- прелиминарни резултати – 3.3.2017.
- рок за жалбу – 7.3.2017.
- коначни резултати – 10.3.2017.
- изложба радова – 20.3 – 7.4.2017.

Републичка смотра

- достављање радова за републички/међушколски ниво – 24.3.2017.
- прелиминарни резултати – 3.4.2017.
- рок за жалбе – 7.4.2017.
- коначни резултати – 12.4.2017.
- изложба радова и додела награда – 21.4.2017.

Такмичење, смотра и стручно усавршавање у установи

Организатор издаје потврду о стручном усавршавању у установи наставницима и стручним сарадницима који учествују у програму такмичења и смотре:

- координација рада школског тима – 8 сати
- менторски рад са ученицима на изради задатака – 6 сати,
- рад у школској комисији, прегледање и избор најбољих радова – 8 сати,
- организација изложбе и презентација активности на стручном/наставничком већу – 8 сати,
- припрема радова у електронској форми за слање на Републичку смотру – 6 сати.

Оштро Перце и писмености за 21. век

Основна идеја овог дела пројекта је да се кроз активности/радионице израде два приручника: један за ученике – „Будимо писмени у 21. веку“ и други за библиотекарe и наставнике – „Писмености за 21. век“.

Циљ је унапређење информационе и медијске писменост наставника и библиотекара (стручних сарадника) и побољшање информационе и медијске писмености ученика ради стицања кључних компетенција.

Специфични циљеви су:

- развијање способности критичког размишљања, разумевања и анализе различитих облика медијских порука и садржаја код деце,
- оснаживање ученика да размотри, процене и сачине медијску поруку и активно учествују у стварању медијског садржаја,
- афирмација постигнућа ученика, наставника и библиотекара, учесника у пројекту, кроз израду прилога за приручника,
- повећање мотивације наставника и библиотекара да реализују активности за развијање ИМП ученика користећи образовни садржај приручника.

Активности у пројекту:

- Ауторке пројекта, Слађана Галушка и Анђелка Танчић, израђују наставни материјал у вези са ИМП за ученике наставнике и библиотекаре у електронској форми и постављају га на веб страни Друштва школских библиотекара Србије. Ови наставни материјали ће чинити први део приручника „Будимо писмени у 21. веку“ и „Писмености за 21. век“.
- Библиотекари и наставници организују часове/активности/радионице за развијање ИМП код ученика уз коришћење наставног материјала.
- Ученици раде задатке предвиђене програмом пројекта, развијају ИМП и кључне компетенције и израђују прилоге за приручник намењен ученицима.
- Ученици препоручују вршњацима књиге које су читали на више начина: постављањем приказа на фејсбук странама пројекта и издавача и током радионица у школским библиотекама.
- Библиотекари и наставници израђују прилоге о реализованим часовима (активностима/радионицама), као стручне радове који ће бити део приручника за наставнике.
- Ауторке пројекта уређују приручнике у складу са додатним материјалом који настаје током пројекта и постављају целокупни образовни наставни садржај настао током пројекта на веб страни Друштва школских библиотекара Србије.

У току пројекта ученици се подстичу да читају дела савремене дечије књижевности, промишљају о њима и пишу о прочитаним делима. Ученици прате лекције, наставни материјал, постављен на веб страни ДШБС-а и добијају упутства за израду задатака. Ученици пишу приказе романа и збирки прича и препоручују те књиге вршњацима, чиме се остварује вршњачко учење.

Поводом обележавања Дана толеранције, 16. новембра, библиотекари и наставници организују радионице на којима ће се разговарати о теми толеранције у збирци прича „Риба риби гризе реп“ и романима „Роња, разбојничка кћи“ и „Лето кад сам научила да летим“. Знања, вештине и ставове стечене током радионица, ученици ће користити и током израде приказа ових дела

Наставни материјал који се користи током пројекта (часови/активности/радионице) ученицима ће бити доступан у школи у е-форми, а по потреби и у штампаном облику.

Радионице за ученике од трећег до осмог разреда се реализују у сарадњи наставника и библиотекара уз коришћење припремљеног наставног материјала у вези са информационом и медијском писменошћу.

Теме радионица за ученике трећег и четвртог разреда:

- СУПЕР 3 (модел за решавање информационог проблема),
- Приче о медијима (врсте и одлике),
- Медијска писменост,
- Разумевање и креирање медијске поруке (питања за анализу и деконструкцију и питања за креирање медијске поруке).

Теме радионица за ученике од петог до осмог разреда и средњошколце:

- Писменост, медији и комуникација,
- Информациона писменост и БИГБ (модел за решавање информационог проблема),
- Медијска писменост, концепти,
- Разумевање и креирање медијске поруке (питања за анализу и деконструкцију и питања за креирање медијске поруке).

Осим тога реализују се радионице и у вези са књижевним делима које ученици читају и задацима које израђују током пројекта на теме:

- Приказ књижевног дела (роман, збирка прича, бајка),
- Креирање медијске поруке: бајка, интервју, извештај, репортажа, реклама.

Ученици проналазе информације потребне за решавање задатака и израђују медијске поруке. Ученици израђују задатке уз помоћ библиотекара и наставника на часовима редовне наставе, часовима библиотекара, часовима слободних активности и током рада у библиотеци. Могу и да раде самостално и у групи. Ученици раде један или више задатака у складу са својим могућностима и интересовањима. Библиотекари и наставници организују часове, радионице, за ученике на којима се презентују радови ученика, разговара о њима, а затим се ученици упућују како да побољшају радове ако је потребно.

Задаци за ученике

1. Трећи и четврти разред

- Израда приказа књижевних дела: једна бајка из школског програма и збирка прича „Риба риби гризе реп“,
- Израда текстова и илустрација на тему „Врсте и одлике медија“,
- Медијско проширење лекције, наставног материјала који користе, тј. преобликовање у другу врсту медија (прича, стрип, сликовница и сл.),
- Израда насловне стране приручника или једног поглавља.

2. Пети и шести разред

- Израда приказа књижевних дела: једна бајка из школског програма и роман „Роња, разбојничка кћи“,
- Писање оригиналног текста бајке и илустровање бајке,
- Медијско проширење лекције, наставног материјала који користе, тј. преобликовање у другу врсту медија (прича, стрип, новински чланак и сл.),
- Израда плаката пројекта и насловне стране приручника или једног поглавља,- Израда рекламе за приручник.

3. Седми и осми разред и средњошколци

- Израда приказа књижевних дела: романи „Књига случајности“ и „Лето кад сам научила да летим“,
- Израда интервјуа са Јасминком Петровић,
- Приказ једне телевизијске емисије, или рекламе,
- Медијско проширење лекције, наставног материјала који користе, тј. преобликовање у другу врсту медија (драматизовани текст, новински чланак, интервју са стручњаком и сл.),
- Израда плаката пројекта и насловне стране приручника или једног поглавља,
- Израда рекламе за приручник.

Библиотекари и наставници помажу ученицима у изради задатака и бирају најбоље радове ученика за презентацију у приручнику. Библиотекари, наставници и ученици организују изложбу најуспешнијих дечијих радова у школама учесницама.

Библиотекари и наставници презентују примере добре праксе и израђују прилоге за зборник радова, у оквиру приручника, у облику стручних радова (приказа активности, припрема за часове).

Дељењем и афирмацијом постигнућа у раду доприносе повећању мотивације колега у организовању сличних активности. Учешће у пројекту је део стручног усавршавања, а њиме се подстиче и осмишљавање нових пројеката и нових облика стручног усавршавања.

Календар рада

Октобар, новембар и децембар 2016.

Ученици:

- читају текстове предвиђене програмом и разговарају са библиотекарима и наставницима о њима,
- прате наставни материјал и присуствују радионицама,
- израђују задатке предвиђене програмом,
- постављају приказе на странама издавача.

Библиотекари и наставници:

- прате наставни материјал и организују радионице за ученике,
- организују часове, активности, за развијање ИМП ученика и израђују припреме за часове (припремају прилоге за зборник).

Јануар и фебруар 2017.

Ученици израђују задатке предвиђене програмом.

Библиотекари и наставници организују часове, радионице, за ученике на којима се презентују радови ученика, разговара о њима, а затим се ученици упућују како да побољшају радове ако је потребно. Библиотекари и наставници бирају најбоље радове ученика своје школе. Радови се шаљу уредницима зборника

Организује се изложба дечијих радова у школама учесницама и промовишу активности пројекта.

Март 2017.

Библиотекари и наставници достављају уредницима прилоге (припреме за часове, тј. активности и радионице) који ће се уврстити у зборник радова за наставнике.

Организује се завршни сусет, изложба дечијих радова и додела награда ауторима најбољих радова.

Наставни материјал, приручници са зборницима радова ученика и наставника, постављају се на сајт ДШБС-а.

Организује се промоција приручника за библиотекаре и наставнике у више градова у Србији.

